

BM'ye nasıl başvurabilirim?

Haksız yere tutuklandığını düşünen kişi veya yakınları BM Keyfi Tutuklama Komitesi'ne bizzat başvurabilir. Serbest bırakılmış olsa da mağdur edilen kişi şikayetini BM'ye taşıyabilir.

A.HAMİT BİLİCİ'NİN
YAZISI 9'DA

TR724

'Şans verilmiyor' geyiği

Mourinho UEFA Kupası ve Şampiyonlar Ligi'ni kazandı. Chelsea, İnter, Real Madrid gibi takımlarla şampiyonluklar elde etti. 15 yıldır dünyanın tanınmış bir teknik adamın bu başarılarını 'şansla' izah etmek Bülent Uygun'a nasip oldu!

EFE YİĞİT'İN
DOSYASI 19'DA



GÜNLÜK E-GAZETE — SAYI: 259 — 16 AĞUSTOS 2017 ÇARŞAMBA — WWW.TR724.COM — @TR724COM

Sıra CHP'ye geldi mi?

Türkiye'de özgür basın büyük oranda yok edildi. Gazete ve televizyonlara el konuldu, gazeteciler ve aydınlar uydurma suçlarla hapse atıldı... Muhalefetin durumu da medyadan farksız... Meclis kürsüsünden 'Seni başkan yaptırmayacağız' diyen HDP'nin başına gelenlere bakın. Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş ve 10 vekili hapis... Seçim meydanlarında etkili konuşmalar yapan ve 'Abbas yolcu, yolcudur Abbas...' diyen Meral Akşener'in ve MHP içindeki diğer muhaliflerin başına gelenlere bakın. Akşener'in yeni bir hareket için destekçileriyle buluşması, salonlarda, otellerde konuşması bile engellendi. MHP ve BBP'nin nasıl pasifleştirildiğine ve iktidarın destekçisine dönüştürüldüğüne bakın. Sıranın şimdi CHP'ye gelmiş olması şaşırtıcı mı? Kesinlikle 'Hayır'!



ERHAN BAŞYURT'UN YORUMU 2 VE 3'TE

İnşallah tutuklanır!

'Yahu bir insanın özgürlüğünden mahrum olması istenir mi?' falan geçelim bunları. 50 bin kişi masum yere hapisteyse, ev

hanımları ters kelepçe ile yollarında yürütülüyorsa, yaşlı teyzelerin evi basılıp dayak atılıyorsa, değnekle zor yürüyen dedeler

kelepçelenip balık istifi hapislere tıkılıyorsa ve ana muhalefet lideri bunları seyrediyorsa hiç umurum olmaz.

BARBAROS J. KARTAL'IN YORUMU 4'TE

[06] Asıl darbe Silahlı Kuvvetler'e



VEYSEL AYHAN'IN
YAZI DİZİSİNİN
6. BÖLÜMÜ
SAYFA 13'TE

Sokakları siz tutmazsanız, bekçiler tutacak

Rejim sizi boğmak istiyor. Umutsuzluğun içinde boğulup sessizce 'evlerinize' çekilmenizi bekliyor. Şimdilerde 'eve çekilmenin' bir diğer adı sosyal medyaya hapsedilmek. Oysa hayat sokakta. Evet, sosyal medyada da etkileşim

var fakat orada benzer düşünceler birbirine çarpıyor sürekli. Aynı 'balonun' içinde yaşayıp gidiyor insanlar. 'Farklı insanların karşılaştığı alan' hâlen sokak. İtirazın olmadığı sokakları ise, bekçiler doldurur. Ve gün gelir rejim sizi boğar.

KEMAL AY'IN YORUMU 17'DE

Akar'ı çözebilen var mı?

Akar hangi motivasyonla hareket etti? Gerçekten bir darbe planladı fakat başarısız olacağını anlayıp Erdoğan ile işbirliği mi yaptı? Akar'ın 'durumunu' ve 'yaptıklarını' izah edebilen var mı?

ADEM YAVUZ ARSLAN YAZDI, 6'DA

Nazım Paşa, Liyakat ve TSK

Yüz yıl önce Balkan Harbi'nde yaşanan mağlubiyette, ordunun en üst kademesini oluşturan Harbiye Nazırı'nın liyakatsizliği etkili nedenlerden biri oldu. Bugün yapılanlara baktığımızda hiç ders alınmadığı açıktır.

DR. SERDAR EFEĞÜLLÜ'NUN YAZISI 11'DE

Sıra CHP'ye geldi mi?



ERHAN BAŞYURT



ErhanBasyurt@Tr724.com



@erhan_basyurt

İKTİDAR, 2014'ten bu yana kendisine boyun eğmeyen ve muhalif olan kesimlere yönelik, sistematik, planlı ve kapsamlı bir **'temizlik harekâtı'** yürütüyor.

17/25 Aralık 2013, 7 Haziran 2015, 15 Temmuz 2016 ve 16 Nisan 2017 tarihleri, iktidarın otoriterleşme ve **'Tek Adam'** rejimine geçiş için kritik dönüm noktaları olarak kullanıldı...

İktidar önce özgürlükleri daralttı ve yargı bağımsızlığını yok etti.

Ardından da rejimi dönüştürmek için engelleri tek tek kaldırmaya başladı.

İktidar, **'Tek Adam'**ın tam hakimiyeti sağlanana kadar yoluna devam edecektir.

'Tek Adam' rejimleri **'fıtraten'** güçlü muhalefete ve özgür basına tahammül göstermez.

Tek parti, tek lider söz konusudur...

Tüm güçler **'Tek Adam'**da toplanır. O ne derse artık kanundur. Fermandır...

Kanun yoksa kanun çıkarılır, kanuna aykırı ise kanun değiştirilir.

Değil muhalif partilerini yok etmek, parti içi muhalifleri bile **'hain'** ilan eder.

Sadece **'kontrollü'** ve göstermelik zayıf ve etkisiz muhalif hare-

ketlere kasıtlı olarak göz yumulur...

AK Parti'nin **'fetva mercii'** Hayrettin Karaman, açık şekilde yazdı.

'Cemaat, halifeye biat etmediği için devlet eliyle ezildi' demekle de kalmadı Karaman, diğer cemaatleri de aynı akıbetle tehdit etti.

Kısacası, **'Tek Adam'** rejimi şayet kendisini tehdit altında görürse, kendi siyasal geleneğindeki insanları bile yok etmekten çekinmez...

Hal böyleyken, **'Tek Adam'** rejimlerinin muhalif partiler ve özgür medyaya hiç tahammül göstermeyeceğini söylemeye gerek bile yok!

Türkiye'de özgür basın büyük oranda yok edildi.

Gazete ve televizyonlara el konuldu, gazeteciler ve aydınlar uydurma suçlarla hapse atıldı...

Muhalefetin durumu da medyadan farksız...

Meclis kürsüsünden **'Seni başkan yaptırmayacağız'** diyen HDP'nin başına gelenlere bakın.

Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş ve 10 vekili hapis...

Seçim meydanlarında etkili konuşmalar yapan ve **'Abbas yolcu, yolcudur Abbas...'** diyen Meral Akşener'in ve MHP içindeki diğer muhaliflerin başına gelenlere ba-

'Tek Adam' rejimleri 'fıtraten' güçlü muhalefete ve özgür basına tahammül göstermez. Tek parti, tek lider söz konusudur... Tüm güçler 'Tek Adam'da toplanır. O ne derse artık kanundur. Fermandır...

kın.

Akşener'in yeni bir hareket için destekçileriyle buluşması, salonlarda, otellerde konuşması bile engellendi.

MHP ve BBP'nin nasıl pasifleştirildiğine ve iktidarın destekçisine dönüştürüldüğüne bakın.

Sıranın şimdi CHP'ye gelmiş olması şaşırtıcı mı?

Kesinlikle 'Hayır'!

İktidar bir yandan AK Parti içindeki güçlü isimleri etkisiz hale getiriyor bir yandan da teşkilatta 'yeni yüzler' ile seçimde yeni bir heyecan dalgası yakalamayı planlıyor.

Seçim hilesinin yasal hale geldiği ülkemizde tüm bunlara gerek yok aslında ama iktidar tedbiri elden bırakmıyor.

Tüm bunları yaparken, en güçlü siyasi parti CHP'nin iskanacağı düşünmek saflık olur.

İktidarın sadece 'Tek Adam' seçimini kazanması yetmiyor, 'karşı devrim' sürecini geri dönülmez şekilde pürüzsüz tamamlayabilmesi için ilk seçimde Meclis'teki 600 sandalyenin en az 400'ünü de kazanması gerekiyor.

Tüm hesaplar ve gayretler bu yönde...

MHP ve HDP'nin barajı aşamaması, CHP'nin de muhaliflerin ortak adresi olmaması, iktidarın 400 vekil hedefini yakalaması için elzem.

İktidarın hesap edemediği tek sürpriz gelişme Akşener ve arkadaşlarının kurmayı planladığı yeni parti olacaktır.

Onu da ya bir '**baskın seçim**' ya başka bir '**son dakika**' seçim engeli ya da parti içine sızdırdıkları '**çürük elmalar**' ile aşmanın yoluna bakacaklardır.

CHP'nin farklı kesimlerden muhaliflerin ortak paydası olmasını önlemenin yolu, iktidarın şu an yaptığı gibi, CHP'yi '**terör örgütlerinin çatı örgütü**' olarak lanse etmek!

İktidarı '**kontrollü darbe**' yapmakla suçlayan CHP'nin her fırsatta 'FETÖ' açıklaması neler döndüğünün pek de farkında olmadıklarını gösteriyor.

İktidar, Büyükkada'da gözaltına aldığı insan hakları savunucularını CHP ile temasta olmakla suçluyor. **CHP sanki suç örgütüymüş gibi... Sanki casusluk yapıyormuş gibi...**

CHP Milletvekili **Enis Berberoğlu**, ilgisi olmadığı bir eylemden '**müebbet hapis**' cezasına çarptırıldı ve hapse atıldı.

Onu bile savunamaz haldeler.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, şimdi de **CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu**'nu meydanlarda MİT Tırları'na ait görüntüleri vermekle yani '**vatana ihanet**' ile suçluyor.

Meclis'te 50'yi aşkın CHP milletvekili hakkında 150'den fazla dokunulmazlığı kaldırma fezlekesi var.

Dokunulmazlıkları bu dönemde kaldıran yasaya CHP de destek verdiği için, şaşırtıcı gelişmeler olabilir.

İktidarın kontrolündeki havuz medyası iki haftadır CHP'ye yönelik algı operasyonu yapıyor ve akla hayale gelmedik hayali suçlamalar yöneliyor.

Kılıçdaroğlu'nun **Focus dergisine** verdiği beyanattan **CHP'li Mustafa Akaydın'ın** darbe gecesi sivilinlerin sokağa dökülmesini eleştiren açıklamalarına kadar.

Tüm bunlar yaşanırken, CHP'nin medya üzerinden halka erişmesi ve gerçekleri anlatması ise engelleniyor.

Özgür medya yok edildiği, merkez medya da boyun eğdirildiği için CHP'nin gerçekleri kitlelere ulaştırması neredeyse imkânsız.

CHP'li Eren Erdem, bir gecede 153 seri tweet atarak, ekranlardan veya medyadan söyleyemediklerini anlatmaya çalıştı...

Ancak akıl almaz bir şekilde, onu bile iktidarın söylemleri üzerinden yapmaya çalışarak, içine düşürüldükleri çıkmazı ortaya koydu.

Sonuçta sıra CHP'ye geldi mi? Geldiyse şaşıracak bir şey yok.

Aylardır yazıp çiziyoruz. '**Bir 'karşı devrim' süreci yaşanıyor ve iktidar muhalefetin 'dindarlara' olan önyargılarını bu süreçte istismar ediyor**' diye.

2019'daki ya da bir erken genel seçimde iktidarın hedefinin CHP'ye en az vekil çıkarttırmak olduğu şüphe götürmez bir hesap.

CHP, seçim hilesine karşı çıkmayarak yaptığı hatayı Adalet Yürüyüşü ile telafi etmeye çalıştı ama onu da sürdüremedi.

CHP'nin krizden çıkış için kapsamlı ve akılcı bir strateji geliştirmesi kaçınılmaz.

Sesini güçlü şekilde çıkarmak ve adaletsizliklere dur demek için sıranın kendisine gelmesini bekliyorsa, bilmeli ki o zaman iş işten geçmiş olacaktır.

BARBAROS J. KARTAL

BarbarosKartal@Tr724.com

@barbarosjkartal

İNŞALLAH TUTUKLANIR



Aynen böyle düşünüyorum. İnşallah, Kemal Kılıçdaroğlu tutuklanır.

'Yahu bir insanın özgürlüğünden mahrum olması istenir mi?' falan geçelim bunları. 50 bin kişi masum yere hapisteyse, ev hanımları ters kelepçe ile yollarda yürütülüyorsa, yaşlı teyzelerin evi basılıp dayak atılıyorsa, değnekle zor yürüyen dedeler kelepçelenip balık istifi hapislere tıkılıyorsa ve ana muhalefet lideri bunları seyrediyorsa hiç umurum olmaz.

Bu ülkenin 3. büyük partisinin iki eş başkanı birden hapiste. Neden biliyor musunuz? Kılıçdaroğlu ve arkadaşları dokunulmazlıkların kaldırılmasına 'evet' oyu verdikleri için. Dokunulmazlıkların sadece ve sadece bu sebeple kaldırıldığını bile bile hem de. O günkü korkaklıklarının neticesinde sadece HDP'liler tutuklanmadı. Kendi vekili Enis Berberoğlu'nun da hapse girmesine sebep oldu Kılıçdaroğlu. Bunu başka vekillerin takip etmesi şaşırtıcı olmaz.

Adalet yürüyüşünü, partide koltuğunu sağlama almak için yaptığını bilmeyen mi var? Ne adalet araması? Referandum gecesi, ülkenin kaderinin değiştiği saatlerde, seçim hilesinin hiç bu kadar aşikâr yapılmadığı, mühürsüz oyların milyonlarla ifade edildiği anlarda 2 dakika top çevirip hileli sonuçları meşrulaştırmadı mı? Sonrasında kilometrelerce yürüyeceğine o zaman 5 dakika

İnsanlara en zalim işkenceler yapılırken ne yaptı Kılıçdaroğlu? Hamile kadınlar tutuklanırken? Doğumhanenin önünde polisler nöbet tutarken? Ankara'nın göbeğinde siyah minibüslerle insanlar yaka paça kaçırılırken Kılıçdaroğlu ne yaptı?

mesafedeki YSK'ya yürüseydi çok daha anlamlı bir adalet arayışı gerçekleştirecekti.

Bütün bir 'Hayır' oyu veren kitlenin gazını aldı o gece. 'Hadi yatın, geçmiş olsun' dedi. Kazandığı seçime bile sahip çıkamayan bir lidere kim neden güvensin?

ONLARIN BÜTÜN MUHALEFETİ BU!

İnsanlara en zalim işkenceler yapılırken ne yaptı Kılıçdaroğlu? Hamile kadınlar tutuklanırken? Doğumhanenin önünde polisler nöbet tutarken? Ankara'nın göbeğinde siyah minibüslerle insanlar yaka paça kaçırılırken Kılıçdaroğlu ne yaptı? İki itiraz etmişse üzerine bunu dengelemek için onlarca kez Erdoğan ağzıyla 'FETÖ' lafları etmedi mi? Sezgin Tanrıkulu gibi gerçek bir insan hakları savunucusunu kenara koyarsak

CHP'den kim var Allah aşkına? Yolda yara olan ayaklarının fotoğraflarını çektiler, terli tişörtlerini gösterdiler... Onların bütün muhalefeti bu!

Sırf Cemaate yapılıyor diye sustukları şeylerin yüzde biri kendilerine yapılırsa böyle mi davranırlar? İşin en komik yanı Cemaate yapılıyor diye ses çıkarmadıkları zulümleri yapan zalimler sanki onlara acıyacak!

'15 Temmuz kontrollü darbe' deyip duruyor. Ülkenin rejiminin değişmesine dayanak olan bir kumpas ile ilgili olarak söylediklerini ertesi gün inkâr etmekten başka ne yapıyor? 15 Temmuz mahkemelerinde AKP hakimlerine ve AKP savcılarına rağmen ne ayrıntılar gün yüzüne çıkıyor, bu mahkemeleri takip eden bir partili var mı?

15 Temmuz için bir kurgu diyeceksiniz, sonra bununla ilgili hiçbir şey yapmayacaksınız. 'Elimizde şu var, bu var' diyeceksiniz, haklı olarak muhatabınız 'Hadi açıkla!' dediğinde korkup masa altına gireceksiniz. Yazdırdıkları rapor her şeye rağmen AKP'nin kurgusunu delik deşik ediyor ama bir daha kapağını açtıkları yok. 'Dediklerimin arkasındayım' diyen Akaydın'ın duruşunun yarısı bile yok. Ahmet Hakan gibi biri bile Kılıçdaroğlu'na ne konuşacağını dikte edebiliyor.

BAŞKA TÜRLÜ MESELEYİ ANLAYAMAYACAKLAR

Aman efendim tutuklanırsa en çok 'FETÖ'nün işine gelir, dış dünyada bunu anlatamayız, ayağa kurşun sıkmak gibi olur, ülke karışır tarzı laflara aldırmadan Erdoğan'ın Kılıçdaroğlu'nu tutuklamak için harekete geçmesini istiyorum. Harekete geçmek derken gülünç duruma düşmeyeyim, bir 'Alın bunu da!' demesine bakar hepimiz biliyoruz.

Meselenin Cemaat meselesi olmadığını başka türlü anlayamayacaklar çünkü.

Ama tutuklanmayacak bence. Normal bir AKP'linin bile bu kadar da olmaz diyeceği bir şeyi Erdoğan yapar mı? Siyasi olarak Erdoğan, karşısında tüy siklet kalan Kılıçdaroğlu'nu tutuklatmak gibi bir hata yapar mı? Büyük bir kitlenin pasifize olmasını sağlayan, siyaseten kolay bir lokmayı kahraman yapar mı? Normal şartlarda yapmaz. Erdoğan'a kalsa ölene kadar Kı-

lıçdaroğlu ve Bahçeli'nin koltuklarında kalmasını tercih eder. Ama diktatörlük de böyle bir şey, rasyonel akıl ile açıklanamayan şeyleri yapmak da var meslekte.

ERDOĞAN'DAN KILIÇDAROĞLU'NA İKİ MESAJ

Peki Erdoğan Kılıçdaroğlu'nun tutuklanacağını neden ima ediyor?

Erdoğan açıkça tehdit ediyor. Kılıçdaroğlu'nun geriadımatacağını biliyor çünkü. Kılıçdaroğlu'na, 'Çok konuşmaya cesaret edemesen de elindeki-leri görüyorum. Sana bunu ulaştıranları da biliyorum. Kazara bunları gündeme getirirsen sonun olur' diyor.

İki mesaj veriyor:

1) Mit Tırları hadisesi kapanacak. Havuzun bütün ajitasyonlarına, vatana ihanet, casusluk gibi büyük büyük laflarına bakmayın. Erdoğan için MİT tırları hadisesi büyük bir olaydır. Nasıl bir suça karıştığını çok

iyi biliyor. Yarın öbür gün yargılanırsa önüne gelecek en kalın dosyaların bir tanesi de bu olacak kimsenin şüphesi olmasın. İlk Aydınlik'ta çıkmış olması boşuna değil.

2) "15 Temmuz ile ilgili susacaksın" diyor. Ülkede herkesi susturdum ama sen yine arada bir, zaman zaman, bazen 15 Temmuz ile ilgili çıkıp resmi söylemi bozuyorsun. Son tahlilde ana muhalefet lideri olduğun için ister istemez ekranlara konuk olabiliyor ya da grup toplantının canlı yayınlanıyor. Bu konu kapanacak.

İnşallah ben yanılırim da Kılıçdaroğlu öyle de yapsa böyle de yapsa sonunun aynı olacağını görür ve bir cesaret patlaması yaşar.

Herkes Kılıçdaroğlu'na konsantre olmuşken gözden kaçan başka bir şey var. Erdoğan için en önemli parti MHP'dir. Doğal olarak en çok MHP'deki gelişmeler onu ilgilendiriyor. Milliyetçilik gazına sonuna kadar basması lazım. Bunun için devlet, devletin güvenliği, huzur, terör gibi konular önem kazanıyor. "7 Haziran'dan 1 Kasım'a" adlı sosyal bir deney var elimizde. Ülkede yaşanacak yeni gelişmeleri buna göre değerlendirmek gerekecek. Meral Akşener ve etrafındakiler bence Kılıçdaroğlu'ndan çok daha fazla hedefte.

'15 Temmuz kontrollü darbe' deyip duruyor. Ülkenin rejiminin değişmesine dayanak olan bir kumpas ile ilgili olarak söylediklerini ertesi gün inkâr etmekten başka ne yapıyor?

20küsuryıllıkmeslekhayatımınyarisıZaman'da yarısı da Bugün gazetesinde geçti. Dolayısıyla kariyerimin hiçbir yerinde 'askerlerle yakın temasta' olmadım.

'Sakıncalı' olduğum için TSK'nın hiçbir programına davet edilmedim.

Hatta çok onur kırıcı muamelelere maruz kalmışlığım bile var. Mesela bir yurt dışı seyahatinde, akredite olmadığımı gerekçe gösteren silahlı askerler beni siyasilerin gözleri önünde otobüsten indirmişti.

Demokratik standartların biraz olsun rayına oturmaya başladığı 2010'lu yıllarda da bu durum değişmedi. Yine TSK'nın hiçbir programı-

na davet edilmedim ama en azından aradığınızda artık telefonlar yüzünüze kapanmıyordu.

O yüzden rahatlıkla 'Bütün meslek hayatım boyunca konuştuğum tek general, TSK basın sorumlusudur' diyebilirim. Onunla da telefonda birkaç kez konuşmuşluğumuz var, o kadar.

Yazıya bu detayla girdim çünkü aylardır cevabını aradığım bir soru var ve ben o soruya cevap bulamadım. Arayıp, 'Bana bunu izah edebilir misiniz?' diyebileceğim üst düzey askeri kaynağım da yok.

Belki yazıyı okuyup beni ve dolayısıyla kamuoyunu 'aydınlatacak' birisi çıkar diye umuyorum.



ADEM YAVUZ ARSLAN



AdemYavuz@Tr724.com



@ademyarlan



Bugüne kadar ifade veren tüm sanıklar benzer noktalara işaret ediyorlar. Akıncı Üssü'nde olan ve olaylara şahit olan herkes Akar'ın 'esir alınmış bir halinin olmadığını' söylüyorlar.

AKAR'I ÇÖZEBİLEN VAR MI?

SORULAR SORULAR...

15 Temmuz darbe girişimi – ya da adına ne dersiniz deyin – ile ilgili temel sorular aradan geçen bunca zamana rağmen cevap bulamadı.

O kadar çok çelişki, soru işareti ve mantıksızlık var ki bunları sıralarsanız darbeye katılan asker sayısını (8 bin 651) geçecek.

Fakat benim kafamı meşgul eden, aylardır cevabını bulamadığım başka bir soru var: Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hulusi Akar ne yapmak istedi?

Çünkü darbeye alakalı olarak Erdoğan'ın amacı, Fidan'ın nasıl bir rol oynadığı ve 'ulusalcı generallerin' pozisyonu az çok netleşti.

Ancak Genelkurmay Başkanı Hulusi Akar'ın 'ne yaptığı' ya da 'ne yapmaya çalıştığına' dair net bir cevap yok.

Gerçi ilk günden bu yana Akar üzerinde çok fazla soru işareti vardı ama 10. celsesi geride kalan Akıncı Davası'nda yaşananlar mevcut soruları çoğalttı.

Özellikle de 'darbenin 1 numarası' diye göste-

rilen Akın Öztürk ve Akar'ın 'yakın dostu' sayılan Mehmet Dişli'nin ifadeleri sonrası tüm gözler yeniden Akar'a döndü.

AKAR DARBECİLERİN 'ESİRİ' AMA 'KOMUTAN GİBİ'

Bugüne kadar ifade veren tüm sanıklar benzer noktalara işaret ediyorlar.

'Terör tehdidi' ya da 'emir komuta içinde icra edilecek bir hareket' vurgusu dikkat çekici. Bir diğer nokta da şu: Akıncı Üssü'nde olan ve olaylara şahit olan herkes Akar'ın 'esir alınmış bir halinin olmadığını' söylüyorlar.

Mesela Akın Öztürk çapraz sorgusunda "Kesinlikle ona karşı bir saygısız tavır zinhar görmedim. Verdiği emirlerin hepsine baş üstüne dendi. Bir komutana nasıl davranılırsa öyle ve aynen önceki gibi davranıldı. İsteddiği zaman telefonla görüşme imkânı vardı" dedi.

Akar'a 'en yakın' general olarak gösterilen Mehmet Dişli de ifadesinde benzer şeyler anlattı.

Hatta mahkemeden yansıyan az sayıdaki haberlere göre 'ağlamaklı bir ses tonu ile' Akar'ın kendini neden suçladığını anlayamadığını söyledi. "İnşallah buraya gelir ve açıklar" diyen Dişli "Cezaevinde 22 kilo vermeme sebep olan bu ifadeleri neden söyledi, bunun cevabını bulamadım" dedi.

Mahkemeden yansıyan ifadelerde başka detaylar da var fakat meselenin özünü kaçırmamak için onları başka bir yazıya bırakıp temel sorumuza dönelim: Akar'ın motivasyonu neydi?

DARBENİN BİLEREK ENGELLENMEDİĞİ NETLEŞİYOR

Gerek mahkemelerde ifade veren sanıklar ge-

rekse de TBMM Komisyonu'na konuşan isimler aynı konuya dikkat çekiyor;

"TSK'da kriz ve olağanüstü durumlarda ilk haber alınır alınmaz 'personel kışlayı terk etmesin' emri verilir. Birlik komutanları kışlalarında mesaiye devam eder. Her zaman uygulanan bu temel ve basit kural 15 Temmuz 2016'da ilk haber alındığı zaman uygulanmamıştır. Uygulansaydı darbe girişimi baştan açığa çıkardı."



"TSK'da kriz ve olağanüstü durumlarda ilk haber alınır alınmaz 'personel kışlayı terk etmesin' emri verilir. Birlik komutanları kışlalarında mesaiye devam eder. Her zaman uygulanan bu temel ve basit kural 15 Temmuz 2016'da ilk haber alındığı zaman uygulanmamıştır. Uygulansaydı darbe girişimi baştan açığa çıkardı."

Bir an için bütün çelişkileri ve absürtlükleri bir kenara bırakalım ve 'resmi söylemin' doğru olduğunu varsayalım.

Yani 15 Temmuz'da bir binbaşı MİT'e gidiyor ve darbeyi ihbar ediyor.

İhbardan iki saat sonra Hakan Fidan, Genelkurmay 2. Başkanı Orgeneral Yaşar Güler'e telefonla 'durumu' iletiyor. Saat 18'de Fidan Genelkurmay'a gidiyor. Ardından da Akar, 'Türk hava sahasını her türlü askeri uçuşa yasaklıyorum' diyor.

'Resmi söylem' bu şekilde.

Yani Genelkurmay Başkanı bu saat itibarıyla cuntadan haberdar. Ama 'iki dakikada açığa çıkarılacak olan darbeyi' önlemeye dair adım atmıyor.

Kuvvet komutanları ile görüşmüyor. Cumhurbaşkanı ve Başbakanı bilgilendirmiyor.

İçişleri Bakanı ile konuşmuyor.

'Personel kışlayı terk etmesin' dese darbe baştan önlenecek fakat bu kritik adımı 'nedense' atmıyor.

Karargâhta 'darbecilerin gelip kendini esir almasını' bekliyor. Buna rağmen TBMM'ye 'geç gönderdiği' yazılı cevapta 'alınan tedbirlerle darbe öne çekildi ve akamete uğratıldı' diyor.

Bu cümle bile tek başına skandal fakat 15 Temmuz'dan bu yana yaşanan her şey skandal

olduğu için değerini kaybetti.

Akar'ın darbeyi önlemek için neler yapabileceğinin listesi uzun. Bir cümlelik basın bülteni hatta tweet bile darbeyi önleyebilirdi.

Fakat hiçbir şey yapmadığı gibi gece boyunca 'darbecilerle birlikteymiş' imajı verdi.

Akıncı iddianamesini açın okuyun. Ya da bugünlerde devam eden mahkemeye bakın. Akar ve Ünal'ın 'esir alınmış' bir halinin olmadığına herkes hemfikir.

Akın Öztürk'ün ifadesiyle 'önünde telefon var ve istediği kişiyle görüşebilirdi' fakat o yapmıyor.

Olayların çığırından çıkmasını bekliyor.

Darbe sonrası kendi talimatıyla hareket eden isimleri 'darbeci' diye tutuklatıyor.

Mesela Mehmet Dişli önceki günkü savunmasında iddianamede çok çelişki olduğunu söyleyerek Akın Öztürk'ün Orgeneral Akar'ın emriyle Akıncı Üssü'ne geldiğini, Öztürk'ün daha sonra Çankaya Köşkü'ne gelmek üzere, planlama gereği orada kaldığını anlattı.

Akar ile ilgili tuhaf ve şüpheli durumların listesini uzatmak mümkün.

Çok kolay önlenebilecek bir darbe girişimi kasıtlı olarak önlenmedi. 249 sivil hayatını kaybetti.

Yaşananlar Türkiye Cumhuriyeti tarihine utanç vesikası olarak geçti.

Yüz binlerce insan mağdur oldu. Türk Silahlı Kuvvetleri, tarihinde görmediği kadar itibar kaybetti. Kurmay subaylarının yüzde 90'ı uzaklaştırıldı.

Her iki generalden birisi, darbeye direnen, darbeye karışmamış binlerce subay astsubay tutuklandı. Orgeneral seviyesindeki isimler bile öyle ağır işkenceler gördüler ki yaşadıklarını mahkemede anlatmaya 'utandılar'.

Askeri okullar kapatıldı. Yüksek Askerî Şûra'nın

yapısı değiştirildi. Genelkurmay Başkanlığı sembolik bir hale getirildi.

Normal şartlarda onlarca yılda yapılabilecek yapısal değişiklikler birer KHK ile geçirildi.

AKAR EĞER 'PLANLAYICILARDAN BİRİ' DEĞİLSE!

Akar hala sessiz. Üstelik görevine devam ediyor.

Eğer 'işin planlayıcılarından biri değilse' çoktan görevden alınması gerekirdi. Sonuçta emrinizdeki askerler darbe planlıyor, siz haber alamıyorsunuz, ihbara rağmen önleyemiyorsunuz ve 249 kişi hayatını kaybediyor.



Yoksa en baştan Fidan ve Erdoğan ile işbirliği yapıp, TSK'nın içine 'darbe yanlısı' mesajlar verip gerçekten darbeye niyetli olanların 'boş havuza atlamasına' zemin mi hazırladı?

Ülkenin Cumhurbaşkanı, Başbakanı ve yönetim kademesi darbe girişimini eşinden dostundan, eniştesinden öğreniyor!

Eğer hala görevde iseniz o zaman 'işin planlayıcılarından' biri olduğunuz anlamı çıkar ki o zaman benim kafamı kurcalayan soru daha da anlamlı hale geliyor.

Akar hangi motivasyonla hareket etti?

Gerçekten bir darbe planladı fakat başarısız olacağını anlayıp Erdoğan ile işbirliği mi yaptı?

Yoksa en baştan Fidan ve Erdoğan ile işbirliği yapıp, TSK'nın içine 'darbe yanlısı' mesajlar verip gerçekten darbeye niyetli olanların 'boş havuza atlamasına' zemin mi hazırladı? NATO görevinde binlerce kilometre uzakta iken ihraç edilen bazı subayların tanımıyla 'kendi ordusuna kumpas kuran bir komutan' mı?

Veya bir şantajla, tehdide maruz kalıp TSK'nın iğdiş edilmesine, Türkiye'de rejimin değiştirilmesine aracı mı oldu?

Ya da bir ara sosyal medyada sıklıkla tartışıldığı gibi sıkı bir Siyasal İslamcı'ydı ve uzun yıllar kendini gizleyip 'halifenin ordusunu kurmak' gibi bir 'gizli ajanda' ile mi hareket etti?

Sahi Akar'ın 'durumunu' ve 'yaptıklarını' izah edebilen var mı? Bunca zaman sonra bile hala bu soruya cevap bulamamamız tuhaf değil mi?



United Nations
Human Rights

ABDÜLHAMİT BİLİCİ

AhamitBilici@Tr724.com

@aHamitBilici

BM'YE NASIL BAŞVURABİLİRİM?

Türkiye son birkaç yıldır iktidardan farklı düşünen herkesin her an baskı ve saldırıya maruz kalabileceği bir parti devletine dönüştü. Sosyal medyada düşüncesini dile getiren sade bir vatandaş, bir siyasi parti lideri veya üniversitedeki bir hoca şayet Erdoğan taraftarı değilse bir anda kendini hapiste bulabilir.

Hedefteki grupların başında ise 3 yıldır kadın, çocuk, yaşlı, esnaf, memur, gazeteci demeden cadı avına maruz kalan Hizmet Hareketi mensupları geliyor. Bir bankaya para yatırmak, gazeteye abone olmak, burs vermek, kurban bağışlamak, bir okulda çocuğunu okutmak gibi gerekçelerle insanlar gözaltına alınıyor, tutuklanıyor, bir canı gibi aylarca hapiste tutuluyor. Öğretmenlik lisansları iptal edilenler, şirketlerine el konulanlar, medya kurumları susturulanlar, hakimlikten ihraç edilip aylardır hücrede tutulanlar, başkentte gündüz gözünde kaçırılanlar, işkence yapılanlar, pasaportu iptal edilenler, vatandaşlıktan çıkarılanlar derken mağdur ve mağduriyetler listesi o kadar uzun ki, topluca suçlu ilan edilen bu sosyal gruba adeta soykırım uygulanıyor. Zulümlerin çoğu da hukuk kılıfı altında mahkeme kararlarıyla yapılıyor.

Şu ana kadar yaşanan yüz binlerce mağduriyetten sadece ikisi hakkında tarafsız ve bağımsız hukukçular ilk kez bir değerlendirme yapıp karar verdi. Biri işadami, diğeri emniyet amiri iki ismin başvurusu üzerine Birleşmiş Milletler çatısı altında yapılan yargılamada, mahkum olan Hizmet mensupları değil, en temel hukuk ilkeleri bile yok sayılarak yönetilen Türkiye oldu.

BM Haksız Tutuklama Komitesi'nin verdiği iki kararda altı çizilen hususları [12 maddede özetlediğim yazıda](#) Türkiye'nin de imzasını taşıyan uluslararası sözleşmelere göre bugün Erdoğan yönetiminin tüm Hizmet mensuplarına karşı nasıl ağır bir suç işlediğini anlatmaya çalışmıştım. Kararlar iki kişiyle ilgili ama o işadami ve polise yöneltilen suçlamalar ve yapılan zulüm-

ler ile yüzbinlerce insana yapılanlar arasında bir fark yok. Yazıyı okuyan birçok mağdur yakını sosyal medya üzerinden mesaj yazıp, kendileri de mağduriyetlerini BM'ye taşımak istediklerini, bu konuda daha ayrıntılı bilgiye ihtiyaç duyduklarını ilettiler. Ben de BM'ye başvuru sürecini iyi bilen uzman bir hukukçuya merak edilenleri sorup cevabını öğrenmeye çalıştım.

AİHM GÖRMEZDEN GELDİ, BM ÇALIŞIYOR

AİHM'nin Türkiye'de sanki adil bir yargı kalmış gibi on binlerce KHK mağdurunun başvurusunu geri çevirdiği ortamda, BM bünyesindeki hak arama mekanizmaları kıymetli bir alternatif. Maruz kalınan hukuksuzluklar ve uluslararası sözleşmelerin tanıdığı hakların belli bir devlet tarafından çiğnenmesi durumunda konunun muhatabı BM İnsan Hakları Konseyi. Konseyin altında konu başlıklarına göre görevli, Konsey tarafından atanmış BM Özel Raportörleri var. Görevleri, kendi alanlarıyla ilgili şikayetleri almak, rapor yazmak, sorunları dünya gündemine taşımak, ilgili ülkeyi ziyaret edip ikaz etmek. Şu an 33 konu bazlı raportör var. İfade özgürlüğü, dernek, sendika hakları, kadın hakları, çocuk hakları, hakim ve avukatların bağımsızlığı, engelli hakları özel raportörleri gibi.

Ayrıca insan hakkı ihlallerinin artması durumunda Konsey, bir ülke için özel raportör de atayabiliyor. Bunun yanında uluslararası sözleşme hükümlerinin ihlalini denetleyen komiteler var. Mesela Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'ne Türkiye taraf ve bu sözleşmenin hükümleri AİHM'in bağlı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nden farksız. Bir ülkenin bu sözleşme hükümlerine uymadığı yönündeki şikayetleri İnsan Hakları Konseyi'ne bağlı İnsan Hakları Komitesi inceleyiyor. Ancak bu komite de AİHM gibi iç hukuk yollarının tüketilmiş olmasını istiyor. Ayrıca aynı konuyu hem AİHM'e hem bu komiteye şikayet edemiyorsunuz. Mesela KHK ile işten atılanların başvurusunu AİHM, OHAL

AİHM'nin Türkiye'de sanki adil bir yargı kalmış gibi on binlerce KHK mağdurunun başvurusunu geri çevirdiği ortamda, BM bünyesindeki hak arama mekanizmaları kıymetli bir alternatif.



komisyonuna havale etti. Türkiye içinde hukuk arama imkanının kalmadığı anlatılarak KHK mağdurları konuyu bir de BM komitesine taşıyabilir.

Yine İnsan Hakları Konseyi'nin altında belli hak ihlallerini ele alan çalışma komiteleri oluşturulmuş durumda: Haksız tutukluluk komitesi, zorla kaçırılma komitesi, kadına karşı ayrımcılık, vb. İşadamı ve emniyet amirinin başvurularını inceleyip Türkiye'yi mahkum eden ve mağdurları derhal serbest bırakıp tazminat ödenmesini kararlaştıran Haksız Tutukluluk Komitesi idi. Yaşanan mağduriyetler hakkında bu komitelere veya özel raportörlere başvuruda bulunmak mümkün.

KİMLER BM'YE BAŞVURABİLİR?

Haksız yere tutuklandığını düşünen kişi veya yakınları BM Keyfi Tutuklama Komitesi'ne bizzat başvurabilir. Serbest bırakılmış olsa da mağdur edilen kişi şikayetini BM'ye taşıyabilir. Başvuru bir avukat veya insan hakları derneği aracılığıyla da yapılabilir. Çoğunlukla başvuruları mağdurun birinci dereceden yakınları yapıyor ama BM'nin böyle bir şartı yok. Gerekçesi anlatılarak mağdurun uzak akrabaları veya arkadaşı bile başvuru yapabilir.

BAŞVURULAR ÜCRETSİZ

BM web sitesinde her özel raportör ve komitenin irtibat bilgileri bulunuyor. Online başvuru yapmak mümkün. Bazılarında doldurulması için formlar var. Bazıları bir e-maile mağduriyetin anlatılmasını istiyor. İletişim dili İngilizce. Haksız Tutukluluk Komitesi'ne başvurmak için iç hukuk yollarının tüketilmesi şartı aranmıyor.

Hiçbir başvuru süreci için avukat gerekmiyor. Her hangi bir ücret de istenmiyor. Bazı insan hakları dernekleri de başvurular için yardımcı oluyor. AİHM'ye müracaat edilmiş olması, Haksız Tutukluluk Komitesi'ne veya ilgili raportöre başvuruya engel değil.

8-10 AYDA KARAR

Haksız Tutuklama Komitesi'ne normal başvuru yapılınca komite şikayeti Türkiye Dışişleri Bakanlığı'na gönderiyor. 3 ay içinde devletin konuyla ilgi savunmasını BM'ye göndermesi gerekiyor. Devlet en fazla 10 gün daha ek süre isteyebiliyor. Devletten gelen cevap mağdura gönderiliyor ve varsa mağdurun ilave açıklamaları alınıyor. Komite bu bilgiler ışığında kararını veriyor. Normal şartlarda 8-10 ay içinde karar çıkıyor.

Tutuklanan kişi ayrıca hastalık, yaşlılık, kötü muamele, işkence, engellilik gibi özel durumla karşı karşıya ise onun için acil başvuru yapılabilir. Bu durumda 1 hafta 10 gün içinde devletle yazışmalar yapılıyor ve daha hızlı karar çıkıyor.

BM KARARININ BAĞLAYICILIĞI VE YAPTIRIMI

Haksız Tutukluluk Komitesi'nden çıkan kararda, şayet

mağdur haklı bulunmuşsa devlete "derhal tutukluyu serbest bırak, tazminat öde, zararını gider, mağduriyete yol açan mevzuatı değiştir" deniyor ve devletin 6 ay içinde bunları yapıp BM'yi bilgilendirmesi isteniyor. Bundan sonra devlet BM'nin takip sürecine giriyor. Komite, karara uyulmaması halinde BM İnsan Hakları Konseyi'ne durumu rapor ediyor. Devletin yaptığı hukuksuzluk sürekli gündeme getiriliyor. Normal şartlarda BM kararını iç mahkemeye götürüp gereğinin yapılmasını isteme imkanı da var. Ancak her alanda bile hukuksuzluk yapan Türkiye'deki mevcut yönetimin bunu ne kadar

dikkate alacağı soru işareti. Devlet, AİHM kararını da uygulamayabilir, belki sadece tazminatını öder. Asıl yaptırım, hukuku çiğneyen devletin uluslararası toplumda yalnızlaşması, hukuka uymayan devlet olarak tescillenmesi. BM'ye yapılan başvurulara Türkiye savunma yapıyor, dosyaları inceliyor, hakim ve savcıya ulaşıyor. Dosya tamamen boşsa serbest bırakılmasını sağlıyor. İçeride bir yaptırım kalmadığı için BM'in bir dosyanın akıbetini soruyor olması bile önemli. BM kararına rağmen bir kişinin gözaltında tutulması kişinin esir alındığı anlamına geliyor.

BAŞVURUYA YARDIMCI OLAN İNSAN HAKLARI DERNEĞİ

Şimdiye kadar Türkiye'den BM'ye yapılan başvurulara bakılırsa bir hukuk firmasının ücreti karşılığında bu işi yaptığını gösteren örnekler olduğu gibi mağdur yakını tarafından yapılan başvurular da mevcut. Ayrıca mağdurlara yol gösterip başvurularına yardımcı olan Advocates of Silenced Turkey (AST) adında bir insan hakları derneği de bulunuyor. Web sitelerinde BM Haksız Tutukluluk Komitesi başvuru formu var. Tüm başvurulara yetişemedikleri için hasta ve acil olanlara öncelik verdiklerini söylüyorlar. <http://silencedturkey.org/sample-page>

İnternet sitesi üzerinde ihtiyaç duyulan şablonları hazırlayıp, mağdurların kendi başvurularını yapmasına yardımcı olmayı planlıyorlar.

BALYOZ SANIKLARI VE CUMHURİYET YAZARLARI DA BAŞVURMUŞTU

Balyoz sanıkları Haksız Tutuklama Komitesi'ne başvurup lehlerine karar almışlardı. Benzer şekilde Cumhuriyet Gazetesi yazarları da başvurup Türkiye'yi mahkum ettirdiler. Ayrıca işadamı Görgeç ve emniyet amiri Şahin için de yakın dönemde lehte kararlar çıktı. BM'ye sadece haksız tutuklulukla ilgili değil, işkence, kötü muamele, kadınlara ayrımcılık, hapsedilen çocuklar gibi konularda da başvuru yapılabilir. Mesela BM İşkenceyi Önleme Özel Raportörü'ne işkence vakaları ve işkence uygulayan görevliler şikayet edilebilir. Çalışması engellenen veya hapsedilen hakim, savcı ve avukatların mağduriyeti, BM Hakim ve Avukatların Bağımsızlığı Raportörüne ulaştırılabilir.

DR. SERDAR EFEYOĞLU

@drefeoglu

NAZIM PAŞA, LİYAKAT VE TSK

Yüz yıl önce Balkan Harbinde yaşanan mağlubiyette, ordunun en üst kademesini oluşturan Harbiye Nazırı'nın liyakatsizliği etkili nedenlerden biri oldu. Ancak bugün yapılanlara baktığımızda bu tür acılardan hiç ders alınmadığı açıktır.

1757-1774 yılları arasında hükümdarlık yapan Osmanlı Padişahı III. Mustafa, ilm-i nücuma (yıldız ilmi) çok meraklı olup birçok kararını münecimlerin yönlendirmesine göre verirdi. Bir icraata girişirken münecimlere “eşref saati” tespit ettirerek hareket ederdi.

Dönemin Prusya Kralı II. Fredrich (Büyük) başarılarından dolayı Avrupa'da haklı bir üne kavuşmuştu. III. Mustafa bu başarıları münecimlere bağladığından elçi olarak gönderdiği Ahmet Resmi Efendi vasıtasıyla Büyük Fredrich'den üç münecim istemiş, “*Bilge Hükümdar*” olarak bilinen Fredrich ise münecimleri olmadığını, ancak başarılarında üç hususun etkili olduğunu belirtmişti.

Bunlar:

1. Tarih okuyarak geçmişten ders almak,
2. Devamlı savaşa hazır olan bir ordu bulundurmak
3. Her zaman hazineyi dolu tutmaktı.

Ancak ne III. Mustafa, ne de halefleri olan Osmanlı padişahları bu kıstasları hiçbir zaman hayata geçiremeyince “cihan devleti” Osmanlı, tarihe karıştı.

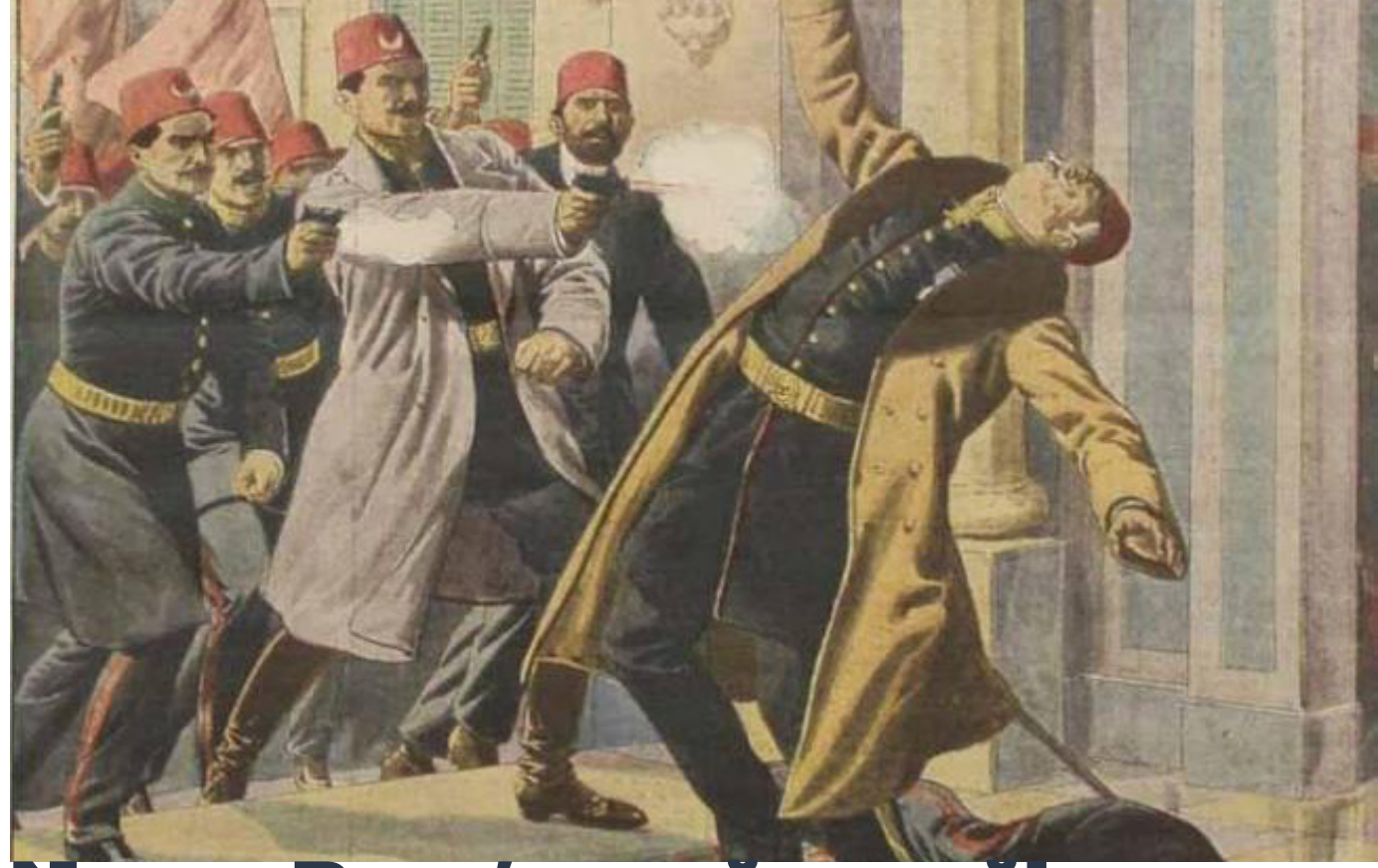
TÜRK ORDUSUNDA TASFİYE VE LİYAKAT

Türk ordusunun komuta kademesinin ve üst rütbeğe yükselecek subayların belirlendiği Yüksek Askerî Şûra (YAŞ) 1972'de askerlerin hâkim olduğu bir kurul şeklinde oluşturularak sivil üyeler ikinci planda kalmıştı. Bu kanun bir “*ara dönem hükümeti*” olan Ferit Melen Hükümeti tarafından çıkarılmıştı.

YAŞ, yıllarca sivil hükümetler yerine askerlerin sözünün geçmesi ve tayin, terfi ve komuta kademesinin oluşturulması süreçlerinin askerlerde olmasıyla haklı olarak çok büyük eleştirilere maruz kaldı.

En büyük eleştiri, ordunun komuta kademesinin dar bir klik tarafından belirlendiği ve yıllar sonrasının genelkurmay başkanlarının bile çok önceden belli olduğu şekildeydi. Turgut Özal, Başbakanlığı döneminde YAŞ toplantılarında inisiyatifini kaybetmemek için “*tuvalete bile gitmediğini*” söylemişti. Yine Özal henüz kendisi onaylamadan Genelkurmay Başkanı olmuş gibi davetiye bastıran Necdet Üruğ'un yerine Necip Torumtay'ı atamıştı.

AKP ise “*Allah'ın lütfü*” olarak gördüğü 15 Temmuz



Nazım Paşa'nın ağır mağlubiyete rağmen Yakup Cemil'in tabancasından çıkan kurşunlarla hayatını kaybedene kadar görevine devam etmesi ilginç bir durumdur.

sonrasında çıkardığı KHK ile YAŞ'ı yeniden düzenleyerek siyasi iradeyi egemen hale getirdi. Bu, demokratikleşme yönüyle önemli bir adım olsa da bu seneki atamalar ve emeklilik kararları eleştirilere neden oldu.

Tenkitlerin başında “*Ergenekon*” davalarında hüküm giymiş subayların önünün açılması ve teammüllerin aksine kararlar alınması geliyordu. Özellikle Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'na hiyerarşi itibarı ile altıncı sıradaki bir komutanın, hem de oramiral rütbeli subaylar bulunmasına rağmen koramiral rütbesi ile atanması yanlış bir karar oldu. Bu kararla iktidar eliyle Türk ordusunun hiyerarşik yapısı büyük bir darbe aldı.

GEÇMİŞTEN DERS ALMAMAK

AKP'nin devlet düzenini alt üst eden kararları yüzyıllar önce Büyük Friedrich'in yaptığı tavsiyelerin hala dikkate alınmadığını gösterdi. AKP zaten 15 Temmuz bahanesi ile TSK'da binlerce subayı tasfiye ederek orduyu zayıflatmışken, Ortadoğu'da savaşa dönüşebilecek birçok gerginliğin yaşandığı bir dönemde son atamalar ve tecrübeli komutanların emekli olmalarıyla orduya yine büyük zararlar verdi.

AKP'nin hiyerarşide yaptığı bu hataların benzeri Osmanlılarda da çok defa yaşanmıştı. “*Muhteşem*

Yüzyıl"ın en büyük hükümdarı Kanuni Sultan Süleyman, Kaptan-ı Derya'lık görevine Barbaros Hayrettin Paşa gibi büyük zaferler kazanmış bir komutandan sonra denizcilikte hiçbir tecrübesi olmayan Sokollu Mehmet Paşa'yı tayin ederek büyük bir hata yapmıştı. Bundan sonra da benzer hatalar yapılarak tecrübe ve liyakate dikkat edilmedi.

BALKAN HARBİ VE NAZIM PAŞA

Osmanlı Devleti'nin Avrupa'daki topraklarının büyük bir kısmını kaybettiği Balkan Savaşlarında da komutanlardan kaynaklanan liyakat problemleri yaşandı. Özellikle İttihat ve Terakki karşıtı olarak kurulan "*Büyük Kabine*", ismine rağmen çok büyük hatalar yaptı.

Sadrazam Gazi Ahmet Muhtar Paşa Balkan Savaşları öncesinde 1912 Temmuz'unda hükümeti kurduğunda liyakati olmadığı halde Nazım Paşa'yı Harbiye Nazırı olarak atamıştı. Nazım Paşa böyle bir savaş idare edebilecek kabiliyet ve donanıma sahip değildi. O sırada Osmanlı ordusunun en üst rütbeli subayı olan Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Reisi (Genelkurmay Başkanı) Ahmet İzzet Paşa ise Yemen'de görev yapmaktaydı. Nazım Paşa göreve geldikten sonra büyük bir hata yaparak 1908 ve 1909'da silah altına alınan 60-70.000 redif askerini terhis ederek orduyu büyük bir zaafa uğratmıştı.

İzzet Paşa, Erkân-ı Harbiye Reisi olduktan sonra 1910 yılında Osmanlı Devleti'nin savaşa girme ihtimallerine göre on iki farklı harekât planı yaptırmış ve Alman komutan Goltz Paşa'nın onayını almıştı. Bu planların beş tanesi Balkan devletlerinin Osmanlı Devleti'ne karşı savaş açma ihtimaline karşı hazırlanmıştı. Bunlardan 5 numaralı plan, dört Balkan devletinin Osmanlı Devleti'ne karşı birlikte savaş açma ihtimaline göre idi.

Nazım Paşa 5 numaralı planı dikkate almak yerine bütün planları karıştırarak yeni bir plan hazırlattı. Ancak bu planda dört devletin birden harekete geçeceği dikkate alınmadığı gibi İzzet Paşa'nın planlarındaki "*savunma*" anlayışının yerini "*taarruz*" almıştı.

DAİMA TAARRUZ

Nazım Paşa bütün stratejisini hayalci bir şekilde "*başlangıçtan itibaren daima taarruz*" şeklinde bir garip prensibe göre yapmıştı. Bunda Nazım Paşa'nın öğrenim gördüğü Fransızların St. Cyr Akademisi'nin "*offensive a autrence- ne pahasına olursa olsun hücumla hedefe ulaşma*" fikrinin de etkisi olmuştu.

Nazım Paşa kamuoyunun bir an önce Sofya, Atina ve Belgrat'a girme isteğine ve kısa zamanda büyük bir zafer kazanılacağına olan beklentisine uygun hareket etmişti. Savaşın başında bütün subaylara "*Merasim elbiselerinizi mutlaka yanınıza alınız. Çünkü Sofya'ya girerken ihtiyacınız olacak*" demişti.

Bu "*fetih*" hayaline karşılık savaşan iki ordudan Şark ve Garp Ordusunun bağlantısı kısa sürede kopmuş, Nazım Paşa soğukkanlılığını kaybederek panikle kararlar vermiş ve Bulgarlar bir ayda Çatalca'ya kadar gelmişlerdi. Osmanlı Devleti, liyakatsiz komutanların hayalci planlarının faturasını iki ayda Rumeli'nin büyük bölümünü kaybederek ödüyordu.

Sadrazam A. Muhtar Paşa'nın özrü ise kabahatinden büyük oldu. Kendisine Nazım Paşa'yı neden Harbiye Nazırı yaptığı sorulduğunda nepotizmin zirvesini yaparak "*Aslında Bahriye Nazırı olan oğlu Mahmut Muhtar Paşa'yı yapmak istediğini, ancak tepkilerden çekindiğinden*" Nazım Paşa'yı tayin ettiği cevabını vermişti.

Bir savaş "*idare, hazırlık ve uygulama*" şeklinde üç aşamada düşünülürse yetersiz bir kabine ve liyakati olmayan bir Harbiye Nazırı nedeniyle Balkan Harbi iyi yönetilememiş, hazırlık aşamasında mevcut planlar dikkate alınmamış ve uygulamada yapılan hatalarla yüzyıllardır Osmanlı egemenliğinde kalan topraklar birkaç ayda kaybedilmiştir.

Savaşta ağır mağlubiyet Mahmut Muhtar Paşa Hükümeti'nin düşmesine ve Kâmil Paşa Hükümeti'nin kurulmasına neden oldu. Ancak Nazım Paşa'nın bu ağır mağlubiyete rağmen makamını koruması ve 23 Ocak 1913'deki Babıali Baskını'nda Yakup Cemil'in tabancasından çıkan kurşunlarla hayatını kaybedene kadar görevine devam etmesi ilginç bir durumdur.

GÜNÜMÜZÜN KOMUTA KADEMESİ

Yüz yıl önce Balkan Harbinde yaşanan mağlubiyette, ordunun en üst kademesini oluşturan Harbiye Nazırı'nın liyakatsizliği etkili nedenlerden biri oldu. Ancak bugün yapılanlara baktığımızda bu tür acılardan hiç ders alınmadığı açıktır.

Yüzlerce karanlık noktası bulunan 15 Temmuz darbesi ile ordudan binlerce nitelikli subay tasfiye edildiği gibi üst komuta kademesi, siyasetin emrine girmeden de öte oyuncağı haline geldi. Son olarak komuta kademesinin şekillenmesinde yaşananlar bu durumun açık bir göstergesidir.

15 Temmuz gecesi düğüne giden komutanların geçen yıl görevlerine devam etmesi sağlanırken, o gece darbenin önlenmesi için uğraşan yüzlerce subayın ihraç edilmesi ve hapse atılması her haliyle düşündürücüdür.

AKP iktidarı ise komuta kademesi ile ilgili olarak sadece kendilerince bilinen niteliklere göre düzenlemeler yaparak iki bin yıllık bir tarihe sahip olunmasıyla övünülen Türk ordusunu günden güne zafiyeğe uğratmakta ve aciz bir duruma düşürmektedir. Geçmişte liyakatsiz komutanlar yüzünden çok ağır mağlubiyetler yaşanmışken benzer hataların bugün de tekrarlanmasının bir izahı olmadığı açıktır.

VEYSEL AYHAN

VeyselAyhan@Tr724.com

@veyhann

MASKELİ
DARBE

06

6. BÖLÜM:

YÜZDE 1,5 DARBEGE KARIŞTI YÜZDE 40 TASFİYE EDİLDİ

Asıl darbe Silahlı Kuvvetler'e

VATAN PARTİSİ Başkanı Doğu Perinçek, yapılan tasfiyelerin ardında kimler olduğunu saklama gereği duymuyordu: *“Ordudaki tasfiye listelerini biz hazırladık, verdiğimiz isimlerin tamamı uzaklaştırıldı...”*

TSK'nın resmi açıklamasına göre, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin (TSK) yüzde 98.5'i darbeye katılmadı. Buna rağmen, TSK'nın personel sayısı darbeden hemen sonra 561.496'dan 351.176'ya indirildi. Yani TSK'nın yüzde 40'ı tasfiye edildi.

2 orgeneral, 10 korgeneral, 6 tümgeneral, 148 tuğgeneral olmak üzere toplam 168 general ihraç edildi.

1,882 rütbeli subay, 6 bin 563 subay, 1,589 astsubay ihraç edildi.

Fişlemeler o kadar eski ve düzensizdi ki 14 Temmuz 2017 tarihli 692 sayılı KHK ile rütbeleri geri alınan Astsubay Tevfik Özçaycı'nın tam 3 yıl önce vefat ettiği ortaya çıkmıştı.

TUTUKLU GENERAL TUHAFLIĞI

TSK'nın toplam 358 generalinden 168'si tutuklu. Yani yaklaşık yüzde 50'si tutuklu. Genelkurmay, tutuklanan ve işkence gören 168 generalin darbeye karıştığını iddia etmedi. Sadece tutuklu olduklarını beyan etti. Çünkü 168 generalin katıldığı bir darbenin ba-

şarısız olma ihtimali yok. Elleri altında yaklaşık 200 bin silahlı asker olan generaller eğer darbe yapmaya kararlı olsalardı yapamazlar mıydı?

Bu generallerin çoğu darbe akşamı izinde veya evlerinde olduğu halde MİT fişlemelerinde yer aldıkları için sonraki günlerde tutuklandı, ağır işkence gördü. Bu isimler Erdoğan'ın kuracağı diktatörlük için tehlikeli gördüğü generaller idi. Çoğu NATO deneyimli, liberal, Atatürkçü idi ama MİT tarafından tamamı Cemaatten olduğu iddiasıyla tutuklatılmıştı.

AKINCI ÜSSÜ'NÜ KURTARAN KOMUTAN

Tutuklamaların darbecilikle değil, fişlemelerle olduğuna dair somut bir örnek: CHP'li Komisyon üyesi Aykut Erdoğan, dönemin 1. Ordu Komutanı Ümit Dünder'a şu soruyu soruyor: *“Kara Kuvvetleri Lojistik Komutanı Korgeneral Yıldırım Güvenç ‘Bana Genelkurmay Başkan Vekili olarak atanan Orgeneral Ümit Dünder, Akıncı'ya gitmemi emretti. Akıncı'daki operasyonu ben yönettim ve orayı kurtardım’ diyor. Eğer darbeye bu kadar aktif olarak mücadele etmişse sizce bu korgeneral niye tutuklu olabilir?”*

Orgeneral Dünder'ın cevabı ise şu:

“Ben olayın dışındayım. ‘Emirlere uydum’ derken, evet, uyguladı. Son noktada da Akıncı Kışlası'nın kontrol altına alınması konusu önem taşıyordu. Do-

layısıyla ben de Ankara'da temasta olduğum Yıldırım Güvenç'e oranın kontrol altına alınması gerektiğini ve darbecilerden kurtarılması gerektiğini düşünerek o yönde kendisine talimat verdim, kendisi de gitti Akıncı Kışlası'na ve oradan kontrolü alarak çıktı, o şekilde ifade edeyim."

HASTANEDE TEDAVİ GÖRÜRKEN DARBEGE KATILMIŞ!

5 Temmuz'da Skorsky helikopterin düşmesi sonucu eşi ve kızını kaybeden, kendisi de ağır yaralanan Giresun Jandarma Bölge Komutanı Tuğgeneral Mustafa Doğru darbe sırasında Gülhane Askeri Tıp Akademisi'nde tedavideydi. Gülhane Askeri Tıp Akademisinde tedavi altında olduğu için istese bile darbeye destek veremeyecek biri. Fakat tutuklandı.

'DARBENİN LİDERİNİ' ÜSSE ÜNAL VE AKAR ÇAĞIRMIS

Darbenin lideri olarak ilan edilen Orgeneral Akın Öztürk darbe günü son anda İzmir'den uçağa binip Ankara'ya geliyor. Darbe başladığında sivil kıyafetli. Abidin Ünal ve Hulusi Akar'ın çağırması sonrası Akıncılar'a geçip duruma müdahale ediyor. Önce Genelkurmay Başkanı Hulusi Akar'la beraber ama sonra "darbenin lideri" diye tutuklanıyor.

Akıncı Hava Üssü davasında Tümgeneral Mehmet Dişli'nin çapraz sorgusunda bir soruya verdiği cevap korkunç tuzağı açıklıyor: **"Evet, Akın Öztürk'ü benim yanımda emir vererek sayın Hulusi Akar çağırdı. Bu tabii ki bir çelişkidir. Akın Öztürk orada planlama**

gereği kaldı başka şeyler olmasa Çankaya Köşkü'ne de girecekti."

Dişli böyle diyor ama Akar'a bu çelişkiyi sorma ihtimali yok.

OdaTv'de Müyesser Yıldız'ın haberine göre, Orgeneral Akın Öztürk 16 Temmuz'da Akıncı Üssü'ne yapılan operasyonla kurtarılan 'rehine'lerden biri. TSK İdari Tahkikat Raporuna göre Özel Kuvvetler, darbeciler ile rehinelere kurtarılması maksadıyla müzakere yapıyor ve rehinelere kurtarıyor.

Raporda **"Müzakereler sırasında Albay Murat Yiğit ve 37'inci Özel Kuvvet Taburunda görevli Başçavuş Nurettin Aydın tarafından rehine personel darbecilerden sırasıyla alınmıştır"** deniyor. Kurtarılanların arasında Orgeneral Akın Öztürk de var.

Göründüğü kadarıyla Orgeneral Akın Öztürk kasten darbeci olarak damgalanmak üzere Akar tarafından Akıncı Üssü'ne çağırılmış.

TEK BİR ASKER ÇIKMIYOR AMA...

Erdoğan'ın kaldığı otele 15-20 dakika mesafede Türkiye'nin en önemli askeri merkezlerinden Aksaz Deniz Üssü var. Burada 2 tugay, yaklaşık 4 bin silahlı askeri personel, savaş gemileri ve uçaksavarlar var. Bu üs istese Erdoğan'ı rahatça alabilir. Üsten tek bir asker darbeye karışmıyor ama üssün komutanı Tuğamiral Namık Alper 16 Temmuz sabahı 'darbeci' diye tutuklanıyor.

**GÖRÜNDÜĞÜ
KADARIYLA
ORGENERAL AKIN
ÖZTÜRK KASTEN
DARBECİ OLARAK
DAMGALANMAK
ÜZERE AKAR
TARAFINDAN AKINCI
ÜSSÜ'NE ÇAĞRILMIŞ.**



ÜSSÜ DARBECİLERDEN KURTARAN GENERAL DE TUTUKLANDI

Hava Kuvvetleri Kurmay Başkanı Korgeneral Hüseyin Demirarslan. Darbe sırasında İzmir-Gümüşlük'te tatilde. Olaylar başlayınca Hava Kuvvetleri Komutanı Abidin Ünal'ı arıyor. Ünal kendisine Eskişehir'e gitmesi talimatını veriyor. O da önce Çiğli'ye oradan da Eskişehir'e geçiyor.

Darbenin bastırılmasında aktif rolü var.

Fakat Binali Yıldırım 'Eskişehir'de ki BGHM merkezinden bir korgeneralin yazılı emir isteyerek operasyonları geciktirdiğini' söylemesi üzerine tutuklandı.

Gerçek 6 ay sonra ortaya çıkıyor. Çünkü yazılı emri isteyen Demirarslan değil, Korgeneral Ziya Cemal Kadioğlu'ydu. Kadioğlu hala görevine devam ediyor fakat Demirarslan tutuklu.

DARBENİN KOORDİNATÖRÜ, LONDRA'DAN...

Tümgeneral İdris Aksoy, darbenin koordinatörü olduğu iddiasıyla tutuklandı.

Peki ne yapmış Aksoy ? İddianamelere ve ifadelere göre darbe günü Londra'dan dönüyor. Savunma Sanayi Müsteşarlığı adına bir toplantıya gitmiş. Darbe akşamı İstanbul'a iniyor. İfadesine göre o da Moda'daki düğüne gidecek. Fakat havalimanından çıktığında düğüne yetişemeyeceğini fark edip Yenikapı'ya gidiyor. Bandırma feribotu'na binip Bandırma'ya gidiyor. Feribottan indiğinde darbe başlamış. Hava Kuvvetleri Komutanı Abidin Ünal'ı arıyor. O da



**TÜMGENERAL İDRİS AKSOY,
DARBENİN KOORDİNATÖRÜ
OLDUĞU İDDİASIYLA TUTUKLANDI.
PEKİ NE YAPMIŞ AKSOY ?
İDDİANAMELERE VE İFADELERE
GÖRE DARBE GÜNÜ LONDRA'DAN
DÖNÜYOR. DARBE AKŞAMI
İSTANBUL'A İNİYOR.**

Eskişehir'e git diyor. O da Eskişehir'e gidiyor.

Sonra 'darbenin koordinatörü' diye tutuklanıyor.

AKINCI ÜSSÜNÜ KURTARAN 5 PİLOT 'CEMAAT- TEN' DİYE TUTUKLU!

Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Ünal'a, 15 Temmuz gecesi Akıncı'ya neden geç müdahale edildiği sorulduğunda *'o esnada güvenecek pilot bulamadıklarını'* söylüyor. *'Ancak sadece 5 pilot bulabildiklerini ve sabah saat 4 buçukta müdahale edebildiklerini'* anlatıyor.

Ama darbe üssünü bombalayan bu 5 pilot daha sonra Cemaat üyeliğinden tutuklanıyor.

MİT FİŞLEMELERİ İLE CADİ AVI

Dönemin Personel Daire eski Başkanı Korgeneral İlhan Talu, CHP Milletvekili Dursun Çiçek'e gönderdiği mektupta, 2015 YAŞ toplantısında MİT'ten gelen rapor doğrultusunda 14 general ve amiralin Hizmet Hareketi ile bağlantıları bulunduğu gerekçesiyle terfi ettirilmediğini yazdı. Cemaatten olmakla suçlanan bu kadar az ise 168 general niye tasfiye edildi?

Cevabı açık ve net: Erdoğan'a muhalif olma olasılığı...

EN BÜYÜK ZULÜM HARBİYELİLERE

Darbe girişimine ne olduğundan habersiz bir şekilde katılan 1.214 öğrenci var. Bunların bir kısmı tatbikat yapıyoruz diye silahsız bir şekilde köprüye getirilmiş. Darbeden haberleri yok. Bunların çoğu işin içyüzünü öğrenince teslim oldu. Bir kısmı linç edildi.

Ve darbecilikle hiçbir ilgileri olmayan 1.214 öğrenci bahane edilerek 16 bin 409 öğrenci harp okullarından atıldı. Ailelerinin büyük ümitler besleyerek büyütüp askeri okullara gönderdiği bu öğrenciler dünyanın hiçbir yanında görülmemiş bir zulümle kazanılmış haklarını kaybetti. Ve bir kısmı maalesef hukuksuzca hala cezaevlerinde tutuluyor.

'BUGÜN FAZLA YORMAYIN AKŞAM İŞİMİZ VAR'

Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Abidin Ünal, 15 Temmuz sonrası görevine devam etti. Ama 15 Temmuz akşamı olacaklardan haberi olduğuna dair ciddi tanıklıklar var. Adalet Yürüyüşünün sembol ismi Veyssel Amca, harp okulu kampındaki oğluyla ilgili şunları anlatıyor: "Benim oğlum Harp okulu 2'den 3'e geçti. Yalova'da kamptaydı. Bunlara 'plansız tatbikata gidiyoruz' demişler. Bunları otobüse koyuyorlar, 12'yi beş geçe.

O gün oraya Hava Kuvvetleri Komutanımız geliyor teftişe. Orada emir veriyor: "Bugün çocukları spora

ve eğitime fazla yormayın akşam işimiz var.”

Şimdi bu komutan görevinde.

DARBEYE KATILMAYAN POLİSLERE TUTUKLAMA

Darbe gecesi hiçbir emniyet mensubu girişime katılmadığı halde, 15 Temmuz bahanesiyle hemen ertesi gün merkez ve taşra teşkilatlarında görevli toplam 8 bin 777 personel görevinden uzaklaştırıldı, bir kısmı tutuklandı.

İstanbul Emniyet Müdürü Mustafa Çalışkan, 15 Temmuz gecesi rutin operasyonlar nedeniyle 6 binin üzerinde polisin görevde olduğunu açıklamıştı.

40 TANE YARDIMCIM VAR BENİM, BİR TANESİ ESNEMEDİ

Çalışkan, Meclis darbe komisyonunda ise şu sözleri söyledi: *“Teşkilatımla 15 Temmuz’da ayrı bir gurur duydum. Hiçbir yardımcım esneme olmadı. Bakın, 40 tane yardımcım var benim. 1 tanesi esneseydi gücümüz yüzde 25, yüzde 30 düşerdi, 3 tanesi esneseydi yarıya düşerdi. Polis memurundan müdür yardımcısına kadar hepsi bana göre kahramanlık gösterdiler.”* Çalışkan’ın ifade ettiği gibi tek bir emniyet müdürü darbecilere destek olmamıştı.

HİÇBİR EMNİYET MÜDÜRÜ DARBEYİ DESTEKLEMEDİ AMA...

Türkiye’de 81 il var. 15 Temmuz sonrası 76 il emniyet müdürü cemaat mensubu iddiasıyla değiştirildi. Peki 15 Temmuz akşamı darbeye katılan emniyet müdürü oldu mu? Olmadı. Bilakis her ilde emniyet, durumu kontrol altına alıp darbeye girişenleri gözaltına aldı.

Ama yine de MİT fişlemeleriyle Emniyet’ten on binlerce polis müdürü, polis tasfiye edildi. Bir kısmı hâlen tutuklu.

Darbe teşebbüsünü polisler yapmamıştı. Darbeye destek veren polis de olmamıştı. Ama bahane ‘darbe’ idi.

DARBE İLE İLGİSİ OLMAYAN YARGIÇLARA TUTUKLAMA

15 Temmuz gecesi saat 04:30 civarı, Ankara C. Başsavcı Vekili Necip Cem İşçimen hiçbir delile dayanmaksızın binlerce yargıç hakkında gözaltı kararı verdi.

O sabah yasalar aleni çiğnenerek Anayasa Mahkemesi üyesi Alparslan Altan ve Erdal Tercan gözaltına alındı. 140 Yargıtay, 48 Danıştay üyesi hakkında da yakalama kararı çıkarıldı. 2.745 adli, idari hakim ve savcıya hakkında o gece 04.30’da başlatılan ve biten bir soruşturma neticesinde gözaltı kararı çıktı, büyük

“BENİM OĞLUM HARP OKULU 2’DEN 3’E GEÇTİ. YALOVA’DA KAMPTAYDI. BUNLARA ‘PLANSIZ TATBİKATA GİDİYORUZ’ DEMİŞLER. BUNLARI OTOBÜSE KOYUYORLAR, 12’Yİ BEŞ GEÇE. O GÜN ORAYA HAVA KUVVETLERİ KOMUTANIMIZ GELİYOR TEFTİŞE. ORADA EMİR VERİYOR: ‘BUGÜN ÇOCUKLARI SPORA VE EĞİTİME FAZLA YORMAYIN AKŞAM İŞİMİZ VAR’.”



kısmı tutuklandı.

Yargıçlar darbeye mi katılmıştı?

HSYK’DAN FİŞLEME İTİRAFİ!

Hakimler ve Savcılar Kurulu (HSK) Teftiş Kurulu Başkanı Yunus Nadi Kolukısa ihraç edilen 4.521 hakim ve savcı için “Nasıl bir gecede tespit edildi, ihraç edildi?” sorusuna cevap veriyor:

“Biz, 1-1,5 yıl öncesinden çalışmaya başlamıştık. Bu çalışmaları yaparken de ilk kez rutinin dışına çıkarak, emniyet birimlerimizle, istihbarat dairesi, terör dairesi ve MİT ile uyumlu ve koordineli bir çalışma yürüttük. Bilgi havuzu oluşturduk. Bu kişilerin belirlenmesi çalışmasını yaptık.” (TRT Haber)

Yarın: 7. Bölüm: 249 İNSANIN ASIL KATİLİ KİM?



SOKAKLARI SİZ TUTMAZSANIZ, BEKÇİLER TUTACAK



KEMAL AY



KemalAy@Tr724.com

690 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile Emniyet Teşkilatı'nın taşra birimlerine 7 bin bekçi kadrosu açıldı ve önceki gün İstanbul'da ilk bekçi birimi göreve başladı. Güneşin batışından doğuşuna kadar sokaklarda dolaşacak olan bekçilere 'araç durdurma' ve 'silah kullanma' dersleri verilecek. İstanbul Emniyet'i çarşı ve mahalle bekçilerine 'gece kartalları' ismi takmış. [Hürriyet'in haberine göre](#), vatandaşın bekçilere ilgisi de yoğun olmuş. Bekçilerin ilk faaliyeti de bir kahvehanede kimlik kontrolü yapmış.

Vatandaşlarımızın ısrarla yanlış şeylere 'yoğun ilgi' göstermesine artık alıştık. Mesela bütün gücü kendinde toplayıp sistemi tamamen 'sada kat' esasına göre dizayn eden ve bu uğurda ciddi yozlaşmaların önünü açan Cumhurbaşkanı Erdoğan'a da 'yoğun ilgi' gösteriyor halkımız. Bu yolun sonunda en büyük zararı kendisi görecektir ancak 'Erdoğan'ın bir bildiği vardır' diye umut ediyor. Bekçiler de benzer bir his uyandırmış. İlgi gösterilmiş. Ama durduk yere kahvehaneye gelip kimlik soran adamlar, tarihten biliyoruz ki, uzun vadede başınıza bela olacak demektir.

Ama tabii 'Suçlu değilsen devlet seninle niye uğraşsın?' mantığına sahip vatandaşlarımızın bu uygulamalardan gocunacak bir duru-

Bu yolun sonunda en büyük zararı kendisi görecektir ancak 'Erdoğan'ın bir bildiği vardır' diye umut ediyor. Bekçiler de benzer bir his uyandırmış. İlgi gösterilmiş. Ama durduk yere kahvehaneye gelip kimlik soran adamlar, tarihten biliyoruz ki, uzun vadede başınıza bela olacak demektir.

mu yok. Devlet onlarla uğraşmıyor nitekim. Ya da onlar öyle sanıyor. Timur'un filleri gibi sürekli büyüyen, 'kadro açan' ve vatandaşına da 'besleyin bunları' diye buyruk yayınlayan devlet, aslında her gün sizinle uğraşiyor. Satın aldığınız her şeye ortak, kazandığınız her kuruluşun çoğunu cebine indiriyor. Eğer zenginseniz şanslı sayılırsınız, daha az vergi ödüyorsunuz. Ama bu sefer de Reis'in adamları sürekli kapınızı çalabilir, sizden 'haklarını' isteyebilirler. Bir iki imam hatip yaptırmakla başlayan 'iyi ilişkiler' belirli yüzdelere doğru evriliyor.

'MARJİNAL HAYATLARI' EVE HAPSEDELİM!

Tatsız gerçekleri boş verelim, bekçilere dönelim. Geceleri 'huzuru sağlayacak' bu bekçilerin zaman içinde hemen her şeye müdahil olacak-

larını, yoldan geçene ‘Birader senin bu saatte ne işin var buralarda?’ diye hesap soracaklarını kestirmek zor değil. Ama bunlar hep ‘huzur’ amaçlı. Sokaktaki adam canından bezdirilmeli ki, siz evinizde rahat rahat uyuyun. Bir süre sonra tabi bu sokakta canı bezdirilen insanların ‘ortak’ noktaları olduğunu göreceğiz. Meğerse bunlar hep din düşmanı, devlet karşıtı anarşist kimselermiş, diyecekler. ‘Marjinal, dejenere hayat tarzlarının’ sokakta temsili zamanla yasaklanacak. Tophane’deki sanat galerisinin gala gecesini ‘Burada içki içip ahlaksızlık yapıyorlar’ diye vatandaşımızın basmasına gerek kalmayacak. Bekçilerimiz ne güne duruyor?

Buradaki uzun vadeli plan kendini hemen gösteriyor. Seküler hayat tarzını ‘eve’ hapsetmek. Bir süre sonra şöyle tepkilerle karşılaşacak insanlar: ‘Evinde içkini iç kardeşim, illa restoranda içmek zorunda mısın?’ Üstelik kılıfı da hazır. ‘Büyük filozof’ Nuri Pakdil demiş ya geçenlerde ‘Allah’ demenin yasak olduğu dönemde yaşadım diye. Madem öyle biraz da ‘sekülerler’ yasaklar altında yaşasın iyi mi?

İTİRAZ KORKUYLA SUSTURULABİLİR

Tabi buna aşağı yukarı yüzde 50 oranında bir ‘itiraz’ olduğunu düşünüyorsunuz muhtemelen. Ama sokağı yeteri kadar terörize eder, insanları ciddi anlamda korkutmaya başlarsanız, bu yüzde 50’nin başka bir otoriteden himaye göremediği müddetçe dağılıp gitmesi işten bile değil. ‘Hayat tarzının koruyucusu’ olarak kendisini gören CHP’nin başta lideri olmak üzere çok sayıda milletvekili tehdit altında. Onları tutup hapse atsalar, buna itiraz edecek bir merci yok. Kendilerinin de ne kadar ‘koruyucu’ pozisyonunda olduğu tartışılır bu sebeple. Daha

ziyade ‘korunmaya muhtaç’ bir hava içindeler.

Bakın mesela AKP ile CHP arasında gidip gelen bir şehir olan Antalya’da belediye yıllardır verilen Altın Portakal Film Festivali’nin ulusal yarışma bölümünü çat diye kaldırdı. Bunun sinema sektörüne ciddi etkileri olacak ve Antalya gibi CHP’li seçmenin ‘etkili’ olması beklenen bir şehirde bile bu gibi hamlelere karşı bir ‘direniş’ gösterme iradesi yok. Küçük küçük, parça parça koparılıp un ufak edilen bir kültür ve sanat hayatı var Türkiye’de. Dergiler tutunamayıp kapanıyor, TV’lerde kaliteli yapımların alanı giderek daralıyor, sinemada kaliteli filmler gösterime bile giremez hâle geliyor. Ekonomik durgunluğun ilk etkileyeceği alan olan kültür-sanat tüketimi, hâlihazırda çeşitli vesilelerle iğdiş ediliyor.

BOĞULMAMAK İÇİN!

Uzun lafın kısası, rejim sizi boğmak istiyor. Umutsuzluğun içinde boğulup sessizce ‘evlerinize’ çekilmenizi bekliyor. Şimdilerde ‘eve çekilmenin’ bir diğer adı sosyal medyaya hap solmak. Oysa hayat sokakta. Evet, sosyal medyada da etkileşim var fakat orada benzer düşünceler birbirine çarpıyor sürekli. Aynı ‘balonun’ içinde yaşayıp gidiyor insanlar. ‘Farklı insanların karşılaştığı alan’ hâlen sokak. Umutsuzluğun kırılacağı yer de orası. Sinemacılar bir araya gelip Antalya Film Festivali’nin ulusal yarışmasını ‘açık havada’ yaşatmaya gayret etmezse, mevziler kaybedildiği ile kalır. Kapanan dergiler yaşatılmaya çalışılmazsa, tirajı düşük gazetelere destek atılmazsa, zulüm herkesin anlayacağı dilde basit jestlerle, küçük hikâyelerle anlatılmazsa karanlık galip gelebilir.

İtirazın olmadığı sokakları, bekçiler doldurur. Ve gün gelir rejim sizi boğar.

Geceleri ‘huzuru sağlayacak’ bu bekçilerin zaman içinde hemen her şeye müdahil olacaklarını, yoldan geçene ‘Birader senin bu saatte ne işin var buralarda?’ diye hesap soracaklarını kestirmek zor değil. Ama bunlar hep ‘huzur’ amaçlı. Sokaktaki adam canından bezdirilmeli ki, siz evinizde rahat rahat uyuyun.



İtirazın olmadığı sokakları, bekçiler doldurur. Ve gün gelir rejim sizi boğar.



EFE YİĞİT



EfeYigit@Tr724.com



AFP



Türk teknik adamların 'şans verilmiyor' geyiği

TÜRK TEKNİK ADAMLAR, sık sık kendilerine yeterince şans verilmediğinden şikayetçi olur. Yabancı teknik adamlara tanınan kredilerin mevzu Türk hocalar olduğunda kesintiye uğradığını, en küçük başarısızlıkta kapının önüne konulduklarını anlatırlar. Bunda haklılık payı mevcut. Ancak bazen kendilerini bir dev aynasında gördüklerini düşünmemek elde değil.

Bunlardan biri Osmanlıspor'un çiçeği burnundaki teknik direktörü Bülent Uygun. Yola Türkiye'nin Alex Ferguson'u olmak için çıkıp son tahlilde Jose Mourinho'ya kafayı takan biri oldu. Bülent Uygun, 'Futbol topunu 8 kez sektiremeyen Jose Mourinho bile önemli yerlere geliyorsa, imkân verilse biz de geliriz.' deyiverdi. Dahası da var, şunları dedi: 'Jose Mourinho, tercümanlıktan buralara geliyorsa, çok iyi futbol adamı olduğundan da değil. İmkân veriliyor.'

Uygun, 'Futbol topunu 8 kez sektiremeyen Mourinho bile önemli yerlere geliyorsa, imkân verilse biz de geliriz.' deyiverdi. Dahası şunları da dedi: 'Tercümanlıktan buralara geliyorsa, çok iyi futbol adamı olduğundan da değil. İmkân veriliyor.'

Hoş, Mourinho bunları duysa ciddiye almaz ama Uygun'un bu açıklamaları Türk teknik adamlarının genel ruh hali ve kapasitesi hakkında bilgi veriyor. Doğrudur, Avrupa'da kulüpler kendi evlatlarına şans tanıyor. Mourinho gibi tercümanlıktan gelen biri üst düzey kulüpleri çalıştırabiliyor. Ama bunu şansla izah etmek bu hocaların kalitesine hakarettir.

Önce kulüpleri tarafından şans verilen tecrübesiz hocaların başarı grafiğine, sonra 'top sektirmeyi bilmeyen tercüman' Mourinho'ya

son olarak da Bülent Uygun'un form grafiğine bakalım.

GUARDİOLA'NIN BAŞARILARI TESADÜF MÜ?

Kulübünün genç yaşta şans verdiği isimlerin başında Josep Guardiola ve Zinedine Zidane geliyor. Guardiola, 2008'te henüz 37 yaşındayken ve hiçbir o düzey-

de hiçbir tecrübesi yokken Barcelona'yı çalıştırmaya başladı. Gerçekten de 'imkân vermek' tabiri buraya uygun düşer. Peki Guardiola bu şansı nasıl değerlendirdi? 2008-12 arasında 3 lig, 2 Kral Kupası, 3 İspanya Süper Kupası, 2 Şampiyonlar Ligi, 2 UEFA Süper Kupası, 2 Dünya Kulüpler Kupası kazanarak göreve gelmesinin sadece şansla ilgisi olmadığını gösterdi. Daha sonra gittiği Bayern Münih'te de benzer başarıları tekrar etti. 10 yıllık kariyeri olmasına rağmen, dünyanın en başarılı teknik adamları listesinde yer alıyor.

ZİDANE 20 AYDA 6 KUPA KAZANDI, 7.'Sİ YOLDA

Benzer şekilde Zinedine Zidane, daha önce A takımı yönetmemiş biri olarak Ocak 2016'da Real Madrid'in teknik patronluğu koltuğuna oturdu. Futbolculuk kariyerinde bütün kupaları kazanan Zidane, verilen bu görevi de hakkıyla yerine getiriyor. 20 aydır yönettiği Real Madrid, bu sürede tam 6 kupa kazandı. İspanya Süper Kupası'nın ilk maçında, evine Barcelona'yı 3-1 mağlup eden takımı, ikinci maçta büyük bir sürpriz olmazsa 7. kupayı da müzesine götürecektir.

Göreve başladıktan kısa süre sonra Şampiyonlar Ligi'ni, ardından UEFA Süper Kupası'nı ve Dünya Kulüpler Kupası'nı müzesine götürdü. Yeni sezonda ise 5 yıl aradan sonra Real'i lig şampiyonluğuna taşıırken yine Şampiyonlar Ligi'ni kazanma başarısı gösterdi. Sezon başlamadan oynanan UEFA Süper Kupa maçından da galip ayrıldı. Bunu şansla izah etmek mümkün mü?

MOURINHO'NUN TEKNİK ADAMLIĞA GİDEN YOLU

'Top sektiremeyen' Jose Mourinho'ya gelelim. Portekiz milli formasını giymiş babası Felix'ten dolayı doğal olarak futbola ilgi duymuş biri. Ancak kendinde futbol oynama yeteneği olmadığını henüz 15 yaşında keşfedip "Bir gün dünyanın en iyi teknik direktörü olacağım" diyerek hedefini belirlemiş. Babasının yanında çıraklığa başlayan Mourinho, bir taraftan da üniversitede spor bilimleri bölümünü bitirmiş, İskoçya'da antrenörlük diploması almış. İngiliz efsane teknik adam Bobby Robson'ın Sporting Lizbon ve Barcelona'da hem tercümanlığını hem de yardımcılığını yapmış, daha sonra aynı görevi Barcelona'da Louis van Gaal'in yanında da sürdürmüştü. Tüm bunları yaparken kendini geliştirmiş, yeni oyun biçimlerine kafa yormuş, rakiplerin zayıflıklarını analiz etmiş.

EN BÜYÜK LİGLERDE ŞAMPİYONLUK YAŞADI

Mourinho, Benfica'da teknik adamlık kariyerine başladı ancak kulüp uzun süreli sözleşme yapmaya yanaşmayınca kısa sürede istifa etti. Ancak beklenmedik şekilde Portekiz liginin son 26 yılının en kötü takımı olarak anılan Uniao Leiria'nın başına geçti. Bu takımı ligde 5. sıraya taşıyarak dikkatleri çekti. 2002'de FC Porto'nun başına getirildi. Sonrası ma-lum. FC Porto ile UEFA Kupası ve Şampiyonlar Ligi'ni kazandı. Chelsea, İnter, Real Madrid gibi takımlarla şampiyonluklar elde etti. Manchester United'ı 'umutsuz' bir hâldeyken aldı ve şimdi onun üzerine çalışıyor. 15 yıldır dünyanın tanıdığı bir teknik adamın bu başarılarını 'şansla' izah etmek Bülent Uygun'a nasip oldu!

BÜLENT UYGUN İYİ BAŞLADI, KÖTÜYE GİTTİ

Peki ya kendi kariyeri? Teknik adamlığa Sivasspor'da başladı. İkinci sezonunda takımını ligde 4.'lüğe taşıdı. Ancak hemen belirtelim Sivasspor, Fenerbahçe ve Beşiktaş ile aynı puana sahip olmasına rağmen averajla ligin 4.sü oldu. Bu Sivasspor için büyük bir başarıydı. 3. sezonunda Sivasspor bu kez lig ikincisi olurken Bülent Uygun futbolumuzun yükselen değeri haline geldi. Ancak 4. sezonunda tam bir fi-yasko yaşadı. 12 maçta alınan 9 mağlubiyet ve bir beraberlikten sonra Sivasspor'dan gönderildi. Bucaspor, Eskişehir, Elazığ, Gaziantepspor günleri hep kısa süreli oldu. Sezon sonunu görmeden gönderildi. Yükselen bir değerken unutulmuş bir değere dönüştü. Katar'da Umm Salal SC takımını çalıştıran Bülent Uygun, kümede kalma mücadelesi veren Gaziantepspor'un başına geçti ama sezon bitimine 2 hafta kala Gaziantepspor'un 27 yıl aradan sonra ligden düşmesine engel olamadı. Şimdi ise Osmanlıspor'u 2 yıl içinde şampiyon yapmanın hayalini kuruyor!

Mourinho 2002'de başına geçtiği FC Porto ile UEFA Kupası ve Şampiyonlar Ligi'ni kazandı. Chelsea, İnter, Real Madrid gibi takımlarla şampiyonluklar elde etti. 15 yıldır dünyanın tanıdığı bir teknik adamın bu başarılarını 'şansla' izah etmek Bülent Uygun'a nasip oldu!

Mourinho ve Bülent Uygun'un kariyerine baktığımızda, Portekizli Hoca şansı iyi değerlendirmiş, Uygun ise şansla elde ettiği başarının devamını getirememiş bir isim. Bülent Uygun'un 'Futbol topunu 8 kez sektiremeyen Jose Mourinho bile önemli yerlere geliyorsa, imkân verilse biz de geliriz' cümlesini Portekizli Hoca duysa muhtemelen daha önce verdiği şu cevabı tekrarlardı: 'Teknik direktör olmak için, önce futbolcu olmak gerektiğini söylüyorlar... Peki, jokey olmak için de önce at mı olmak gerekiyor?'

Mourinho ve Bülent Uygun'un kariyerine baktığımızda, Portekizli Hoca şansı iyi değerlendirmiş, Uygun ise şansla elde ettiği başarının devamını getirememiş bir isim. Bülent Uygun'un 'Futbol topunu 8 kez sektiremeyen Jose Mourinho bile önemli yerlere geliyorsa, imkân verilse biz de geliriz' cümlesini Portekizli Hoca duysa muhtemelen daha önce verdiği şu cevabı tekrarlardı: 'Teknik direktör olmak için, önce futbolcu olmak gerektiğini söylüyorlar... Peki, jokey olmak için de önce at mı olmak gerekiyor?'

Şimdi e-gazete zamanı!

HEMEN ŞİMDİ ABONE OLUN, GERÇEKLERDEN HABERİNİZ OLSUN!

ABONELİK İÇİN TIKLAYIN

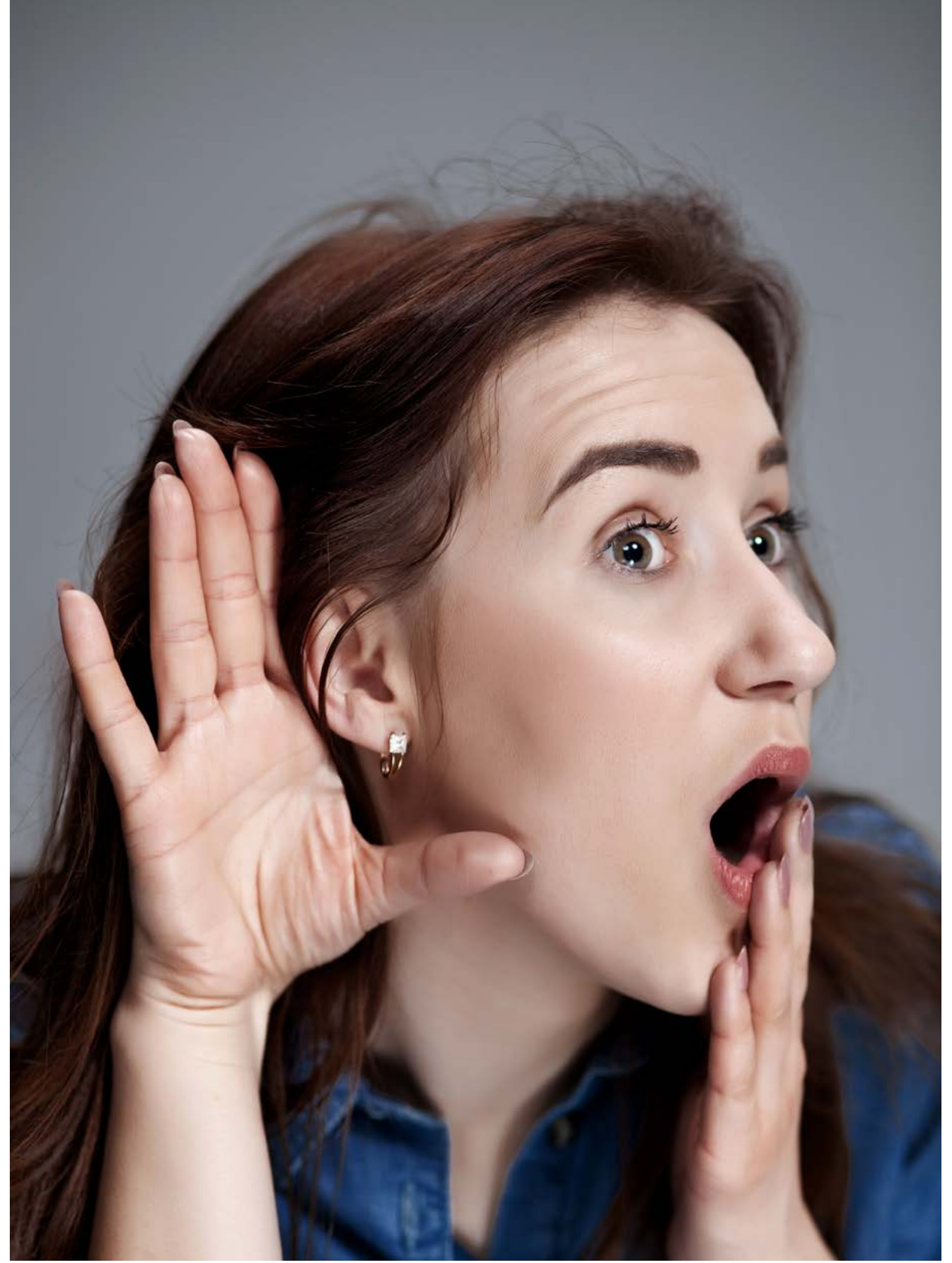


İŞİTME KAYBINI CİDDİYE ALIN!

İŞİTME KAYBININ sadece yaşlılara özgü bir sorun olduğu kanaati yaygın olsa da bu doğru bir bilgi değil. Bu sorunu yaşayanların yüzde 35'inin 64 yaş üzeri kişiler olduğu göz önüne alındığında problemi genç diyebileceğimiz kitlenin ciddiye alması gerektiği anlaşılmaktadır. Peki hangi belirtilerle karşılaştığınızda işitme kaybı yaşadığınızı anlayabilirsiniz? Uzmanlara göre öncelikle kulaklarınızda vızıltı, çınlama varsa bir kulak burun boğaz hekimine başvurmalısınız.

Kulaklarınızda ara ara gelip giden vızıltı ve çınlama işitme kaybının erken dönem belirtisidir. Ortam sessiz olduğunda arka planda hafif seviyede vızıltı ya da çınlama oluyor ve bu durum daha belirginleşince, sık sık olunca ve geçmiyorsa kulağınızdaki sinirlerin hasar gördüğü anlamına gelir. Çok yüksek ses seviyesinde müzik dinlediğinizde 8 ile 15 dakika içinde kalıcı işitme kaybı oluşur.

Sık sık düşecek gibi hissediyorsanız, sendeliyor ve sakarlıklar yapıyorsanız suç sizde değil. İnsanlarda işitme kaybı oluşunca duymak için daha çok çaba



harcandır ve denge gibi basit şeyler beynin dikkatini daha az çeker. İç kulak kanallarınız dengeyi sağlamak için beyne sinyal gönderiyor, burada hasar oluşunca da denge bozuluyor. Duyamadığınız zaman bir şeyleri hatırlamak zordur. Yaşlandıkça işitme kaybı zihinsel azalmanın göstergesi olabilir. İşitmeniz bozulduğunda beyin sesi işlemek için fazladan enerji harcıyor.

ETRAFINIZDAKİLERE DURMADAN SORU SORUYORSANIZ DİKKAT!

Gürültülü otoyollar ve otomobil kornaları çok yüksek olabilir ve irkilmenize neden olabilir. Fakat sesler acı vermemelidir. İşitme kaybı olduğunda kulağınızın yüksek sesleri azaltma yeteneği azalır. Bu nedenle yüksek sesler acı verir.

Arka planda çok fazla gürültü olan yerlerde işitme sorunu yaşıyorsanız bu ortamın akustiğinden ya da yüksek sesle konuşanlardan değildir. İyi bir kulak fonksiyonu gürültülü bir odada duymak istediklerinizi seçip toplayabilir. Bunu yapamıyorsanız bu durum işitme kaybının erken belirtilerinden biridir.

KÜNYE

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Selim GÜNDÜZ | SelimGunduz@Tr724.com

HABER DİREKTÖRÜ

Sefer CAN | SeferCan@Tr724.com

YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Ali Mirza YAZAR | AliMirza@Tr724.com

YAZIŞLARI MÜDÜRÜ

Erman YALAZ (Web) | ErmanYalaz@Tr724.com

Kemal AY (e-gazete) | KemalAy@Tr724.com

TASARIM

Alper UYANIK | AlperUyanik@Tr724.com

Zülfikar ALİ | ZulfikarAli@Tr724.com

SOSYAL MEDYA EDİTÖRÜ

Ömer Özdemir | OmerOzdemir@Tr724.com

İMTİYAZ SAHİBİ TEMSİLCİSİ VE HUKUK DANIŞMANI

Mehmet YILDIZ | MehmetYildiz@Tr724.com

REKLAM | info@Tr724.com

E-GAZETE | Egazete@Tr724.com